

The cover features a vertical orange bar on the left with the word 'SÍNDICA' in white, bold, sans-serif font. The background is a photograph of a nuclear power plant cooling tower emitting steam, set against a sunset sky with orange and yellow tones. The text is centered on the right side of the cover.

SÍNDICA

**AVALUACIÓ DELS
PLANS D'ACTUACIÓ
MUNICIPAL
D'EMERGÈNCIA
NUCLEAR**

Febrer 2026

Índex

1. Presentació	3
2. Pes de l'energia nuclear i de les energies renovables	5
3. Àmbit competencial en matèria d'emergència nuclear	8
4. Seguiment de l'estat d'implementació dels plans d'actuació municipal d'emergència nuclear (PAMEN)	15
4.1. Aprovació del Pla d'actuació municipal d'emergència nuclear	18
4.2. Actualització del PAMEN	20
4.3. Funcions bàsiques que incorporen els PAMEN	21
4.4. Formació del personal de les administracions en matèria d'emergència nuclear	23
4.5. Sistemes d'alerta a la població	25
5. Anàlisi del compliment de les recomanacions de l'informe elaborat l'any 2019	28
6. Consideracions finals	31
6.1. Conclusions	31
6.2. Recomanacions	32
Annex 1. Municipis afectats de les zones 1 i 2 d'Ascó que disposen d'un PAMEN aprovat	35
Annex 2. Municipis afectats de les zones 1 i 2 d'Ascó que no disposen d'un PAMEN aprovat	36
Annex 3. Municipis afectats de les zones 1 i 2 de Vandellós que disposen d'un PAMEN aprovat	38
Annex 4. Municipis afectats de les zones 1 i 2 de Vandellós que no disposen d'un PAMEN aprovat	39
Annex 5. Enquesta als ajuntaments afectats	41

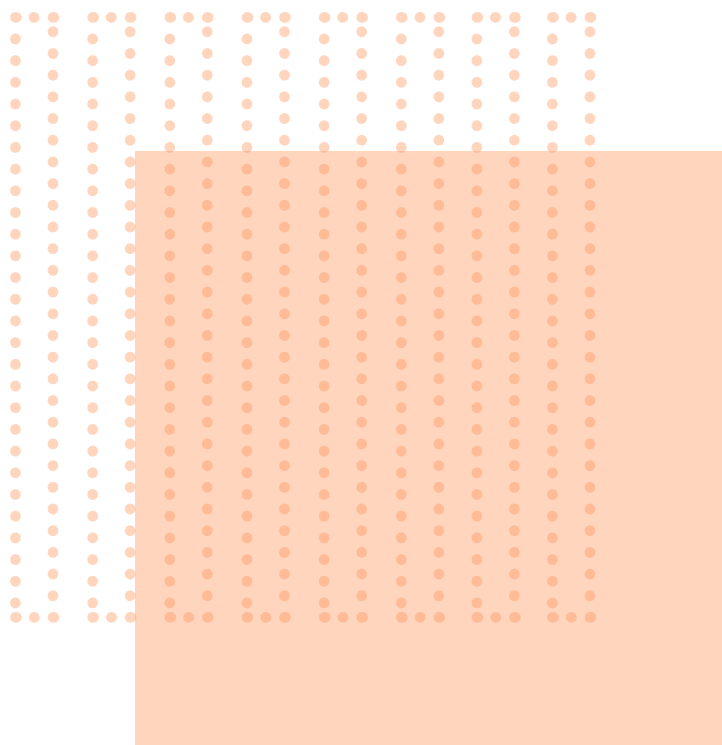
1. Presentació

El novembre de 2019, el Síndic de Greuges va presentar al Parlament de Catalunya l'informe [Deficiències en matèria d'emergència nuclear](#), en el qual es proposava una sèrie de recomanacions amb l'objectiu que s'implementessin al més aviat possible.

L'Informe d'avaluació dels plans d'actuació municipal d'emergència nuclear, que teniu entre mans, analitza fins a quin punt s'han implementat les propostes fetes en el document anterior i avalua la situació de tots els municipis inclosos en les zones 1 i 2 del Pla d'emergència nuclear exterior de les centrals d'Ascó i Vandellòs (PENTA).

Amb aquest objectiu, la síndica de greuges va demanar als 104 municipis d'aquestes zones que responguessin el qüestionari dissenyat específicament per obtenir informació rellevant per avaluar els plans d'actuació municipal en emergència nuclear (PAMEN) de cada localitat. Tots els municipis van atendre aquesta petició.

També es va demanar al Departament d'Interior i Seguretat Pública de la Generalitat de Catalunya que respongués les preguntes sobre aspectes concrets de la seva participació en els grups dels diversos plans d'actuació del PENTA.

2. Pes de l'energia nuclear i de les energies renovables

Al marge dels debats polítics, i sobretot tècnics, sobre la necessitat de perllongar la vida útil de les centrals nuclears, la realitat és que les tres centrals que hi ha en territori català generen més de la meitat de l'electricitat de Catalunya.

Encara que no sigui l'objecte d'aquest informe, val la pena posar en context, encara que sigui de manera breu, el pes que tenen les diverses fonts d'energia a Catalunya, tant pel que fa a producció com a consum.

L'energia nuclear és la font principal de producció d'energia elèctrica a Catalunya, i representa un 56,7 % de la producció total. El pes de la producció d'energia nuclear ha augmentat lleugerament al llarg de la darrera dècada (taula 1).

Taula 1. Evolució de la proporció de producció bruta d'energia elèctrica en funció de la font d'energia (2010-2024)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Renovable	15,5	14,8	15,3	20,9	21,4	18,5	17,3	16,3	20,5	16,0	19,7	17,1	15,5	18,0	21,6
Nuclear	51,2	48,2	51,4	52,0	54,2	53,6	54,5	53,7	49,3	51,8	55,2	56,6	56,4	56,9	56,7
Cicles combinats	18,1	21,5	17,9	12,5	11,9	15,6	16,0	17,4	16,6	19,3	12,3	11,9	18,6	14,9	12,5
Cogeneració	11,4	12,5	12,6	12,0	11,6	11,6	11,4	11,3	12,2	11,5	10,7	12,1	8,2	8,1	7,2
Altres energies no renovables	3,9	3,0	2,8	2,6	0,8	0,6	0,8	1,2	1,4	1,5	2,1	2,2	1,3	2,1	2,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

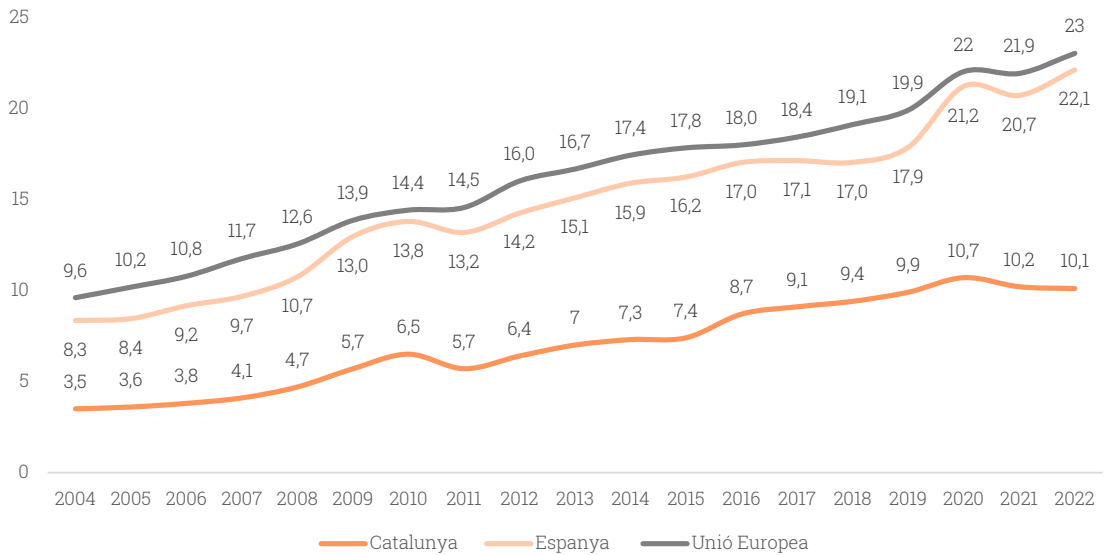
Font. Institut Català d'Energia.

Aquest pes tan elevat de l'energia nuclear com a font d'energia està relacionat amb el baix consum d'energia renovable a Catalunya, en comparació amb la mitjana estatal i europea. Segons les últimes dades disponibles, Catalunya fa un consum d'energia renovable del 10,1 %, molt per sota de les mitjanes estatal (22,1 %) i europea (23,0 %) (gràfic 1).

Aquest baix pes de les energies renovables en el consum final d'energia se situa clarament per sota de l'objectiu establert per la Unió Europea per a l'any 2020, que era del 20 %, i també de l'objectiu establert per a l'any 2030, que és del 42,5 %, segons la Directiva UE/2023/2413 del Parlament Europeu i del Consell, sobre energies renovables.

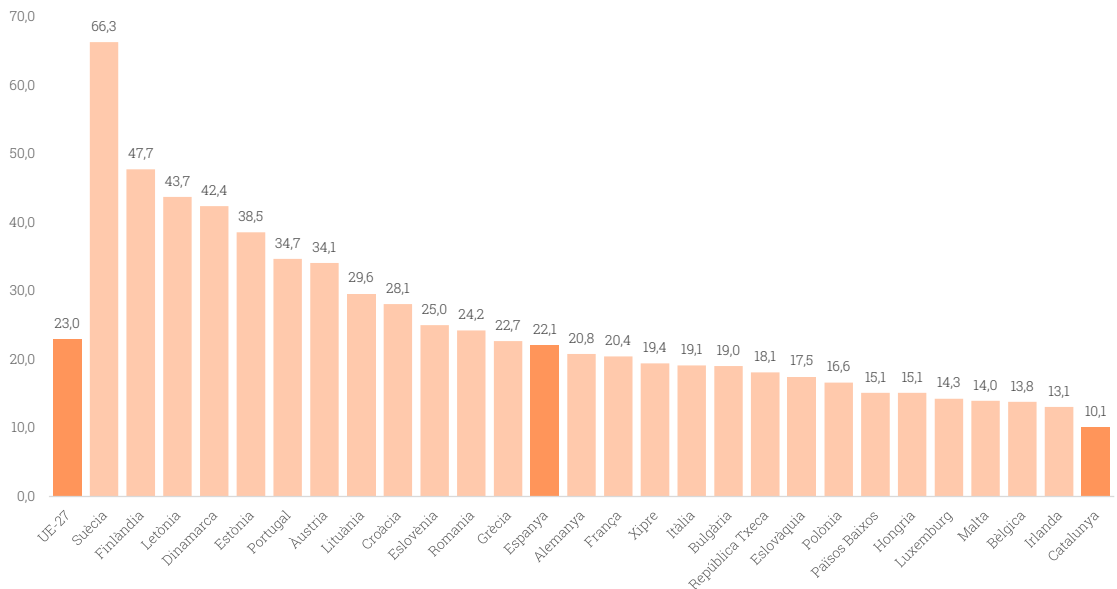
Gràfic 1. Evolució de la proporció d'energies renovables sobre el consum final d'energia (2004-2022)

Font. Oficina estadística de la Unió Europea (Eurostat) i Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat).

Gràfic 2. Proporció d'energies renovables sobre el consum final d'energia, per països de la Unió Europea (2022)

Font. Eurostat i Idescat.

A la llum d'aquestes dades, cal assenyalar que encara hi ha un marge considerable per incrementar el pes de les energies renovables en el consum energètic, ja que el consum d'aquestes energies és notablement inferior a la quantitat que se'n produeix.

En qualsevol cas, es constata un retard per part del Govern de la Generalitat de Catalunya en l'aplicació del Decret llei 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades.

Actualment, el Govern de la Generalitat encara no ha aprovat el Pla territorial sectorial per a la implantació de les energies renovables a Catalunya (PLATER). Segons la disposició addicional primera del Decret llei 24/2021, de 26 d'octubre, aquest pla ha de determinar la producció d'energia de cada comarca en funció de la seva demanda, tenint en compte criteris de solidaritat intercomarcal per assolir els objectius globals.

Els principis del PLATER són:

1. Sobirania energètica amb energies renovables i neutralitat climàtica: garantir que el sistema energètic de Catalunya es basi completament en energies renovables l'any 2050.
2. Benestar i creixement econòmic: assegurar que la transició energètica contribueixi al benestar de la ciutadania i al creixement econòmic.
3. Subministrament energètic assequible i segur: garantir un subministrament d'energia assequible i segur per a tothom.

Tot i que aquest informe no aborda específicament aquesta qüestió, és evident que cal aprovar de manera urgent el PLATER a fi d'ordenar i equilibrar la transició energètica a Catalunya. Tal com marca el seu objectiu, cal accelerar la transició energètica i reduir la dependència de l'energia exterior per assolir la sobirania energètica de Catalunya.

També és interessant fer referència al Decret llei 22/2025, de 28 d'octubre, per augmentar la resiliència del subministrament elèctric a Catalunya, que va ser validat pel Parlament el 19 de novembre del 2025 malgrat l'oposició d'entitats ecologistes i plataformes en defensa del territori que consideren que aquesta norma accelera el desplegament de projectes d'energies renovables i d'emmagatzematge energètic mitjançant bateries i alerten del perill que aquesta acceleració suposarà tant per al territori com per a la biodiversitat.

3. Àmbit competencial en matèria d'emergència nuclear

Entrant en la matèria objecte d'aquest informe de seguiment de l'actuació d'ofici 97/2019, sobre les deficiències en matèria d'emergència nuclear, és oportú començar situant el marc competencial i les diverses eines reguladores existents en aquest àmbit. D'entrada, cal recordar que la competència en matèria d'emergència nuclear correspon a l'Estat.

El Pla bàsic d'emergència nuclear (PLABEN), aprovat mitjançant el Reial decret 1546/2004, de 25 de juny, és la guia que conté les normes i els criteris essencials per a l'elaboració, la implantació i el manteniment dels plans de resposta a les situacions de risc col·lectiu greu, catàstrofe o calamitat pública, que poden derivar-se d'accidents en centrals nuclears tant operatives com en situació de parada, sempre que emmagatzemin combustible gastat.

Els plans d'emergència nuclear exterior (PEN) es basen en les normes i els criteris fixats pel PLABEN i són els que assignen responsabilitats a les diferents entitats i organismes públics en matèria de protecció civil, seguretat ciutadana, sanitat i protecció radiològica, entre d'altres, amb la col·laboració dels titulars de les instal·lacions nuclears.

Els PEN s'elaboren de manera específica per a cada central nuclear. El que correspon a les centrals d'Ascó i Vandellòs és el Pla d'emergència nuclear exterior de les centrals d'Ascó i Vandellòs, Tarragona (PENTA). El PENTA va ser aprovat per l'Acord del Consell de Ministres de 16 d'octubre de 2009 i publicat al *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE) mitjançant la Resolució de 20 d'octubre de 2009 de la Subsecretaria d'Interior.

L'àmbit d'aplicació del PENTA inclou per a cadascuna de les centrals nuclears (Ascó i Vandellòs) diverses àrees geogràfiques: les zones 1 y 2, les estacions de classificació i descontaminació, i les àrees base de recepció social. Cal assenyalar, a més, que hi ha una zona 0, sota control de l'explotador, definida com un cercle amb un radi de 750 metres al voltant de la central nuclear. Les mesures de protecció i altres actuacions d'emergència estan especificades al Pla d'emergències interior de la central nuclear.

Tots els municipis situats dins de les zones 1 i 2, així com els que acullen estacions de classificació i descontaminació i àrees bàsiques de recepció social, han de disposar d'un PAMEN. L'objectiu principal d'aquest informe és determinar si cada un d'aquests municipis disposa de PAMEN i si el té actualitzat.

Tot i això, abans d'iniciar l'anàlisi de la situació del PAMEN en cada municipi, es considera oportú recordar les delimitacions que estableix el PENTA, que defineix quatre zones de planificació:

a) Zona 1 o zona de mesures de protecció urgents: un cercle de 10 quilòmetres de radi des de la central nuclear, que inclou la zona 0. La Zona 1 es divideix en tres subzones: 1A (3 quilòmetres), 1B (entre 3 i 5 quilòmetres) i 1C (entre 5 i 10 quilòmetres). Aquestes subzones es defineixen segons el nivell de risc que s'espera en cadascuna.

D'acord amb el PENTA, els municipis de la zona 1 han d'elaborar un PAMEN amb les funcions següents:

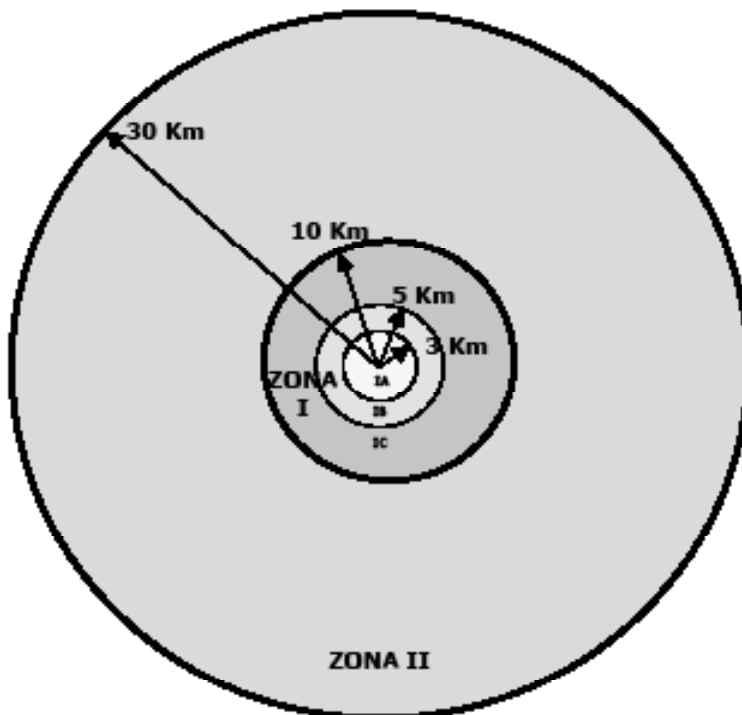
- ▶ Alertar, informar i donar avisos a la població.
- ▶ Col·laborar amb els serveis dels grups operatius en l'aplicació de mesures de protecció a la població.
- ▶ Facilitar la distribució de substàncies per a la profilaxi radiològica.
- ▶ Facilitar el confinament i l'abastiment a la població confinada.
- ▶ Facilitar l'evacuació de la població, en cas necessari.
- ▶ Transmetre, rebre i registrar les comunicacions durant l'emergència.

b) Zona 2 o zona de mesures de llarga durada: una corona circular compresa entre els 10 i els 30 quilòmetres de radi des de la central nuclear.

D'acord amb el PENTA, els municipis de la zona 2 han d'elaborar un PAMEN amb les funcions següents:

- ▶ Alertar, informar i donar avisos a la població.
- ▶ Col·laborar amb els serveis dels grups operatius en l'aplicació de mesures de protecció a la població.
- ▶ Facilitar l'abastiment a la població, en cas necessari.
- ▶ Transmetre, rebre i registrar les comunicacions durant l'emergència.

Figura 1. Zones de planificació d'emergències

Als municipis afectats per diferents zones de planificació a causa de la proximitat a diferents centrals nuclears els correspon un únic tipus de PAMEN, que ha de recollir aquesta circumstància.

L'annex 1 d'aquest informe detalla tots els municipis afectats d'acord amb aquesta zonificació.

Entre les competències que corresponen a les persones encarregades de dirigir els PAMEN (els alcaldes i les alcaldesses), també hi ha la de promoure i facilitar la participació ciutadana en els simulacres que s'organitzin. Cal recordar que la preparació ciutadana és un element fonamental en la gestió d'emergències nuclears. Els ciutadans han de ser capaços d'actuar de forma ràpida en cas d'emergència i reduir els riscos que comporta un incident d'aquestes característiques.

Per tant, cal informar els ciutadans i fer-los participar en els simulacres, perquè coneguin les rutes d'evacuació i les mesures bàsiques que cal adoptar en cas d'emergència (confinament a les llars, *kit* d'emergència amb aliments bàsics, etc.). Cal fer difusió de la informació necessària per a la població, per exemple a través dels mitjans de comunicació locals, les escoles, els centres cívics o els casals associatius.

c) El PENTA també recull la necessitat d'aprovar un PAMEN en els municipis que disposin d'estacions de classificació i descontaminació (ECD). Aquest PAMEN ha de tenir les funcions següents:

- ▶ Activar i preparar l'ECD perquè estigui operativa durant l'emergència.
- ▶ Informar i donar avisos a la població.
- ▶ Facilitar i col·laborar en les actuacions dels serveis dels grups operatius en l'ECD.
- ▶ Albergar i abastir provisionalment la població evacuada.
- ▶ Col·laborar en la prestació d'assistència sanitària.
- ▶ Col·laborar en la prestació d'assistència social.
- ▶ Transmetre, rebre i registrar les comunicacions durant l'emergència.
- ▶ Col·laborar amb el Grup de Seguretat Ciutadana i Ordre Públic i amb el Grup de Seguretat Estratègica perquè puguin dur a terme les seves funcions al municipi.

d) Finalment, el PENTA incorpora la necessitat d'aprovar un PAMEN en els municipis amb funcions d'àrea bàsica de recepció social amb les funcions següents:

- ▶ Abastir i albergar la població evacuada, i, amb aquesta finalitat, habilitar les instal·lacions fixes o d'emergència necessàries, si escau.
- ▶ Informar i donar avisos a la població.
- ▶ Facilitar i col·laborar en les actuacions dels grups operatius al municipi.
- ▶ Prestar assistència sanitària.
- ▶ Prestar assistència social.

- ▶ Transmetre, rebre i registrar les comunicacions durant l'emergència.
- ▶ Col·laborar amb el Grup de Seguretat Ciutadana i Ordre Públic i amb el de Seguretat Estratègica perquè puguin dur a terme les seves funcions al municipi.

Òrgans que intervenen en el PENTA: funcions de la Generalitat

El PENTA estableix en el seu annex 2 les autoritats i els organismes implicats en una emergència nuclear. En el cas de la Generalitat de Catalunya, els organismes implicats són els òrgans competents en matèria de protecció civil, seguretat ciutadana, sanitat, obres públiques, transports i comunicacions, abastiment i alberg, assistència social i educació i seguretat viària.

Com es pot observar, aquests òrgans afecten un nombre important de les conselleries del Govern. Pel que fa al Departament d'Interior i Seguretat Pública, les competències es distribueixen entre la Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil (actual Direcció General de Protecció Civil), la Direcció General de Policia (Mossos d'Esquadra), la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, i el Servei Català de Trànsit.

D'acord amb el PLABEN, la responsabilitat de la redacció, i també de l'elaboració, la revisió i l'actualització dels plans d'actuació en emergència nuclear dels grups operatius del PENTA, recau en els caps dels grups designats per l'Administració general de l'Estat, amb la participació i consulta de la Generalitat de Catalunya en els àmbits en què és competent.

En concret, hi ha tres plans d'actuació del PENTA en què el Departament d'Interior i Seguretat Pública té responsabilitats:

1. Pla d'actuació en emergència nuclear del Grup de Seguretat Ciutadana i Ordre Públic
2. Pla d'actuació en emergència nuclear del Grup de Suport Logístic
3. Pla d'actuació en emergència nuclear del Grup d'Intervenció

1. Pla d'actuació en emergència nuclear del Grup de Seguretat Ciutadana i Ordre Públic

D'acord amb la informació obtinguda de la Direcció General de la Policia, la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra va elaborar l'actual Pla d'actuació en emergència nuclear del Grup de Seguretat Ciutadana i Ordre Públic. Es tracta d'un únic document que inclou el protocol d'actuació a les centrals d'Ascó I, Ascó II i Vandellòs II.

El Pla es va elaborar d'acord amb el que estableix el títol III, apartat 5, punt 3 del PENTA, data del 6 de juliol de 2017 i es va registrar a la Subdelegació del Govern a Tarragona el 25 d'abril de 2018.

La distribució dels càrrecs previstos al PENTA segons la Resolució PREP 4877-23 , de 12 de desembre de 2023, és la següent:

- Cap del Grup de Seguretat Ciutadana i Ordre Públic: intendent en cap de la regió policial Camp de Tarragona.
- Suplent a la central nuclear de Vandellòs: intendent sotscap de la regió policial Camp de Tarragona.
- Suplent a la central nuclear d'Ascó: intendent en cap de la regió policial de les Terres de l'Ebre.

Les funcions que corresponen a aquest grup són les següents:

- ▶ Regular i controlar l'entrada, la sortida i el trànsit de persones i vehicles a les zones afectades.
- ▶ Facilitar els avisos i la circulació per les rutes d'evacuació, pels accessos a les estacions de classificació i descontaminació i per les àrees base de recepció social.
- ▶ Facilitar la circulació per la resta dels vials de les zones afectades.
- ▶ Dur a terme l'evacuació ordenada de la població, en cas necessari.
- ▶ Mantenir la seguretat ciutadana i l'ordre públic en les zones afectades.
- ▶ Custodiar els béns de la població evacuada.
- ▶ Col·laborar amb els altres grups operatius i amb les organitzacions de resposta municipal en l'aplicació de les mesures de protecció a la població.
- ▶ Transmetre al cap de grup qualsevol informació sobre l'emergència i sobre les necessitats sobrevingudes en mitjans i recursos.
- ▶ Col·laborar amb els altres grups en el desenvolupament de les seves funcions.

2. Pla d'actuació en emergència nuclear del Grup de Suport Logístic

La funció de la Direcció General de Protecció Civil en l'àmbit de les emergències nuclears es limita a la coordinació del Grup de Suport Logístic del PENTA, segons ha establert l'Administració general de l'Estat al mateix Pla.

Per desenvolupar les funcions d'aquest grup, la direcció del PENTA ha redactat i aprovat el Pla d'actuació en emergència nuclear del Grup de Suport Logístic del PENTA. L'1 de desembre de 2020, el director del PENTA va nomenar la subdirectora general de Coordinació i Gestió d'Emergències de la Direcció General de Protecció Civil com a cap del Grup de Suport Logístic de l'òrgan executiu del PENTA.

Les funcions que corresponen al Grup de Suport Logístic són les següents:

- ▶ Transportar, abastir i albergar la població que ho necessiti.
- ▶ Proveir transport per al personal i els equips dels grups operatius i les organitzacions de resposta municipal, en cas necessari.

- ▶ Col·laborar i coordinar-se amb les organitzacions de resposta municipal en l'actuació d'emergència dels municipis amb funcions d'àrea bàsica de recepció social.
- ▶ Prestar assistència social a la població que ho necessiti.
- ▶ Facilitar als altres grups operatius el suport logístic que necessitin per desenvolupar les seves funcions, quan se sobrepassin les seves pròpies capacitats.
- ▶ Transmetre al cap de grup qualsevol informació sobre l'emergència i sobre necessitats sobrevingudes de mitjans i recursos.
- ▶ Col·laborar amb els altres grups en el desenvolupament de les seves funcions.

Les responsabilitats del cap del Grup de Suport Logístic són les següents:

- ▶ Executar les ordres del director del PENTA, dirigint i controlant les actuacions del Grup.
- ▶ Gestionar i coordinar la intervenció operativa dels serveis, mitjans i recursos de titularitat autonòmica i local, en matèria de transports, abastiment, alberg i assistència social, d'acord amb el Pla territorial de protecció civil de Catalunya (PROCICAT).
- ▶ Facilitar els mitjans de transport per a l'evacuació de la població.
- ▶ Garantir el trasllat, l'abastiment, l'alberg i l'assistència social de la població afectada, així com el transport per al personal d'intervenció i els mitjans materials necessaris durant l'emergència.
- ▶ Atendre les necessitats logístiques que puguin sorgir als altres grups operatius.
- ▶ Recollir i transmetre la informació sobre emergències i sobre necessitats sobrevingudes de mitjans i recursos extraordinaris.

3. Pla d'actuació en emergència nuclear del Grup d'Intervenció

La Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments del Departament d'Interior i Seguretat Pública no disposa encara del Pla d'actuació del Grup d'Intervenció específic per a emergències nuclears. Es preveu que aquest pla es pugui implementar abans de l'1 de novembre de 2026.

Les funcions del Grup d'Intervenció són:

- ▶ Intervenir en l'extinció d'incendis i en salvaments.
- ▶ Col·laborar amb els altres grups en el desenvolupament de les seves funcions.

Després d'identificar la responsabilitat rellevant de la Generalitat de Catalunya en aquests tres plans d'actuació, hem constatat que, malgrat les competències de la Direcció General de Protecció Civil en matèria nuclear, aquest organisme no disposa de la informació relativa a la creació d'òrgans de coordinació amb els municipis

afectats pel risc d'emergència nuclear, ni dels criteris per dur a terme simulacres amb la població, ni altres dades similars.

Així doncs, hi ha diversos punts febles que entenem que caldria solucionar per garantir l'eficàcia del PENTA. Per començar, és necessària una intervenció més activa per part de la Direcció General de Protecció Civil en aquesta matèria per garantir la seguretat dels ciutadans en cas d'emergència.

L'article 132 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que la Generalitat participa en l'execució de la seguretat nuclear, segons els termes acordats en els convenis subscrits a aquest efecte i, si escau, en les lleis.

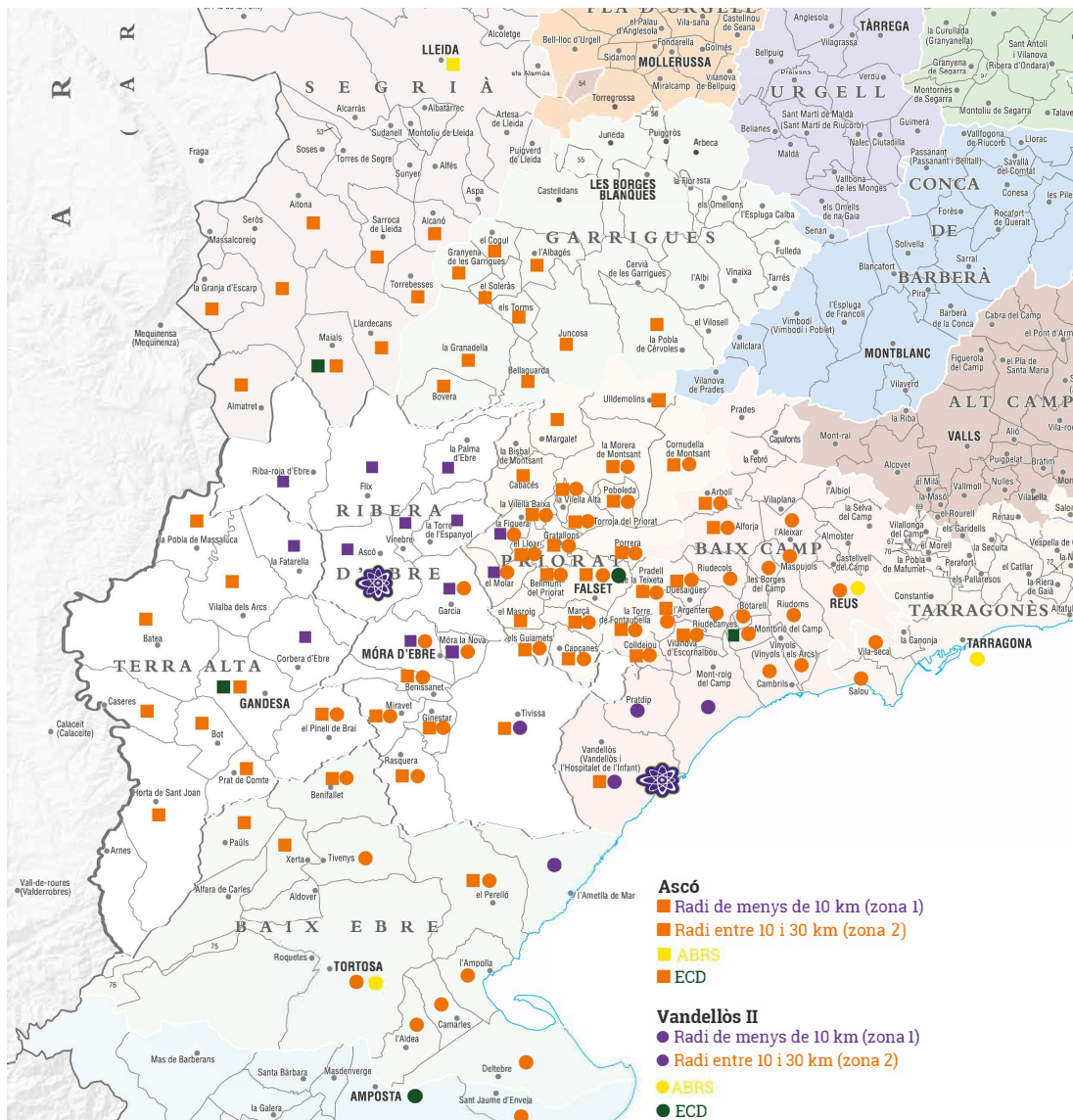
Per tant, caldria impulsar acords amb les administracions implicades en matèria d'emergències nuclears per cobrir els possibles escenaris en cas d'una emergència nuclear. Malgrat que la competència en matèria nuclear sigui de l'Administració general de l'Estat, la Generalitat de Catalunya no pot desconèixer les eventualitats que poden afectar els habitants de les poblacions en risc ni quedar-ne al marge, atès que ha de coordinar els grups de Suport Logístic, d'Intervenció i de Seguretat Ciutadana i Ordre Públic. En cap cas, i per posar només un exemple, la Generalitat no pot desconèixer si la població afectada seria alertada mitjançant l'activació d'alarmes als telèfons mòbils, com passa en altres tipus d'emergències.

4. Seguiment de l'estat d'implementació dels plans d'actuació municipal d'emergència nuclear (PAMEN)

En total, hi ha 104 municipis afectats pel PENTA. En el cas de la central d'Ascó, hi ha 13 municipis a la zona 1 i 67 a la zona 2. En el cas de la central de Vandellòs, hi ha 5 municipis a la zona 1 i 54 a la zona 2 (figura 2 i annex 1).

En aquest sentit, cal destacar que hi ha 38 municipis que es troben en més d'una zona de planificació d'emergència, és a dir, que es troben en la zona 1 d'una central nuclear i en la zona 2 d'una altra, o bé que es troben en la zona 2 de dues centrals nuclears. En aquest informe s'analitzaran els 80 municipis afectats per la central nuclear d'Ascó i els 59 municipis afectats per la central nuclear de Vandellòs.

Figura 2. Municipis de Catalunya afectats pel PENTA, per centrals nuclears i zones de planificació

Font. Elaboració pròpia.

Nota. ABRS correspon a àrea bàsica de recepció social i ECD, a estacions de classificació i descontaminació.

També cal assenyalar que hi ha 3 municipis que no estan afectats per les zones de planificació, ja que es troben a un radi superior a 30 quilòmetres d'una central nuclear, però sí que estan afectats per la instal·lació d'una estació de classificació i descontaminació (com és el cas d'Amposta) o per ser àrea bàsica de recepció social (Lleida i Tarragona).

La població afectada per la proximitat als reactors nuclears, ja sigui per la ubicació del municipi, perquè el municipi té una estació de classificació i descontaminació o perquè és àrea bàsica de recepció social, és de prop d'un milió d'habitants.

Amb tot, hi ha una diferència important entre la població afectada per la central d'Ascó, amb més municipis rurals, i la població afectada per la central de Vandellòs, ubicada en una zona més turística i, per tant, amb una població estacional més elevada, especialment durant el període d'estiu.

Així, durant el període estival, mentre els municipis afectats per la central d'Ascó experimenten un increment en la població del 6,7 %, en els pròxims a la central de Vandellòs l'increment és del 44,5 %.

Taula 2. Població resident i estacional dels municipis afectats per les centrals nuclears (2023)

	Municipis	Anual			Tercer trimestre de l'any (estiu)		
		Població resident	Població estacional	Var. (%)	Població resident	Població estacional	Var. (%)
Població dels municipis afectats pels reactors nuclears	101	372.022	434.942	16,9	372.022	523.550	40,7
Població dels municipis afectats per la central nuclear d'Ascó	80	70.522	72.242	2,4	70.522	75.252	6,7
Població dels municipis afectats per la central nuclear de Vandellòs	59	340.414	403.498	18,5	340.414	491.895	44,5
Població dels municipis que tenen estacions de classificació i descontaminació	5	9.969	9.940	-0,3	9.969	10.287	3,2
Població dels municipis amb funcions d'àrea bàsica de recepció social	4	424.715	440.748	3,8	424.715	433.164	2,0

Font. Idescat.

En aquest sentit, i d'acord amb la Llei 8/2025, de 30 de juliol, de l'Estatut de municipis rurals, hi ha més presència de municipis rurals al voltant de la central d'Ascó que al voltant de la central de Vandellòs. Això comporta, en primer lloc, tal com s'indica en el preàmbul de la Llei 8/2025, una càrrega molt elevada, ja que aquests municipis no disposen dels mitjans humans, materials ni pressupostaris necessaris per complir tots els requisits i dur a terme les gestions administratives que exigeix la llei. En segon lloc, les infraestructures de la zona d'Ascó, pel que fa a la mobilitat i la cobertura telefònica, entre d'altres, poden veure's més afectades en comparació amb la zona de la central de Vandellòs.

Així, mentre que a la zona 1 de la central d'Ascó el 76,9 % dels municipis són rurals, en el cas de Vandellòs aquest percentatge és del 40 %.

Taula 3. Percentatge de municipis rurals a prop de les centrals nuclears segons la zona de planificació

		Municipis rurals	%	Municipis no rurals	%	Total
Ascó	Zona 1	10	76,9	3	23,1	13
	Zona 2	62	92,5	5	7,5	67
Vandellòs	Zona 1	2	40,0	3	60,0	5
	Zona 2	36	66,7	18	33,3	54

Font. Elaboració pròpia.

El Síndic de Greuges ha tramès una enquesta als 104 municipis afectats per conèixer la seva situació pel que fa als PAMEN (podeu consultar el qüestionari a l'annex 1 d'aquest informe). **El 100 % dels municipis han respost l'enquesta.**

La tramesa del qüestionari a les administracions es va iniciar el 8 de gener de 2025 i, després de diversos requeriments, es va concloure el 4 de setembre de 2025. Pel que fa als principals resultats obtinguts, s'ha publicat la informació bàsica a la pàgina web del [Síndic de Greuges de Catalunya](#).

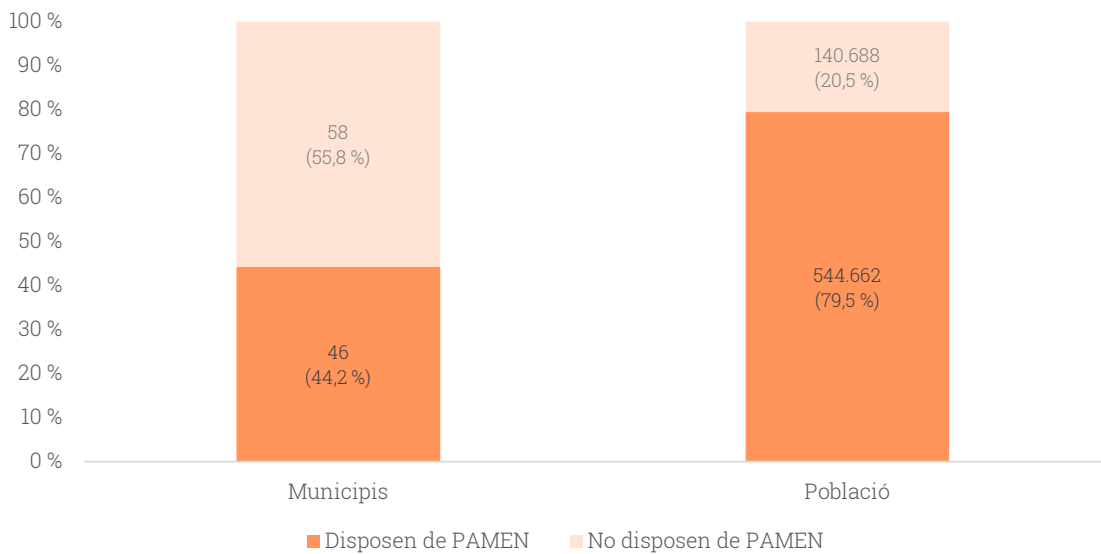
4.1. Aprovació del Pla d'actuació municipal d'emergència nuclear

El 55,8 % dels municipis afectats no han aprovat encara el Pla d'actuació municipal d'emergència nuclear (PAMEN)

D'acord amb el PENTA, cada municipi afectat ha de concretar en el seu PAMEN l'organització, l'estructura i les funcions del municipi per donar resposta en cas d'emergència nuclear. Tanmateix, només el 44,2 % dels municipis afectats han aprovat un PAMEN (gràfic 3). Com es pot veure a continuació, l'existència d'aquests plans no és homogènia, sinó que presenta diferències significatives en funció de la distància del municipi a la central nuclear.

Gràfic 3. Nombre i percentatge de municipis que han aprovat un PAMEN i població afectada (2024)

Font. Sindic de Greuges i Idescat (dades de població de 2024).

Pel que fa a la població, aquestes dades posen de manifest que el 20,5 % dels habitants del conjunt de municipis afectats no disposen d'unes directrius mínimes per saber com actuar en cas d'una emergència nuclear.

Tots els municipis de la zona 1 de les centrals nuclears tenen aprovat un PAMEN

Mentre que tots els municipis de la zona 1 de les dues centrals tenen aprovat un PAMEN, en la zona 2 només el 32,8 % dels municipis pròxims a la central d'Ascó en tenen. Aquest percentatge es redueix encara més en el cas de Vandellòs, on només el 29,6 % dels municipis de la zona 2 disposen de PAMEN.

La part positiva d'aquestes dades és que el fet de trobar-se a menys de 10 quilòmetres de la central nuclear sembla determinant per tenir aprovat el PAMEN corresponent. En canvi, trobar-se a una distància més gran (entre 10 i 30 quilòmetres) no hauria de ser, sota cap concepte, una justificació per no haver-lo aprovat encara.

Pel que fa a la població, el 53 % dels habitants dels municipis de la zona 2 de la central nuclear d'Ascó disposen de PAMEN, mentre que en el cas de Vandellòs aquest percentatge es redueix fins al 40,2 %.

Finalment, cal destacar que, segons la informació facilitada, un dels municipis que hauria de tenir aprovat un PAMEN perquè és àrea bàsica de recepció social, com és Tortosa, encara no l'ha aprovat. Aquest fet és especialment greu, atès que aquests municipis han de donar suport a altres municipis en cas d'emergència.

Taula 4. Percentatge de municipis que tenen aprovat un PAMEN d'acord amb el tipus de PAMEN que han de tenir

	Municipis	Població	PAMEN aprovat	PAMEN aprovat (%)	Població afectada per PAMEN aprovat	Població afectada per PAMEN aprovat (%)	PAMEN no aprovat	PAMEN no aprovat (%)	Població afectada PAMEN no aprovat	Població afectada per PAMEN no aprovat (%)
Zona 1 Ascó	13	19.340	13	100,0	19.340	100,0	0	0,0	0	0,0
Zona 2 Ascó	67	51.588	22	32,8	24.244	47,0	45	67,2	27.344	53,0
Zona 1 Vandellòs	5	31.001	5	100,0	31.001	100,0	0	0,0	0	0,0
Zona 2 Vandellòs	54	314.189	16	29,6	187.907	59,8	38	70,4	126.282	40,2
ECD	5	32.711	5	100,0	32.711	100,0	0	0,0	0	0,0
ABRS	4	431.370	3	75,0	395.857	91,8	1	25,0	35.513	8,2

Font. Síndic de Greuges i Idescat (dades de població de 2024).

Nota. ECD correspon a estació de classificació i descontaminació i ABRS, a àrea bàsica de recepció social.

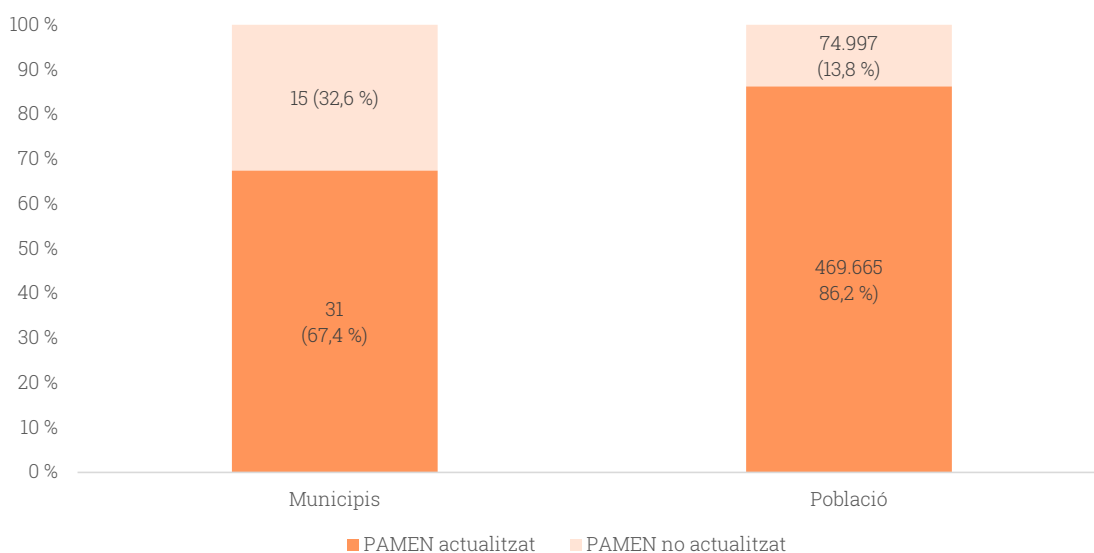
4.2. Actualització del PAMEN

La majoria dels municipis que tenen PAMEN (46) l'han actualitzat (31). Però un de cada tres municipis encara no ho ha fet (15)

El 67,4 % dels municipis amb PAMEN el mantenen actualitzat (gràfic 4).

Gràfic 4. Municipis amb PAMEN actualitzat i població afectada (N=46)

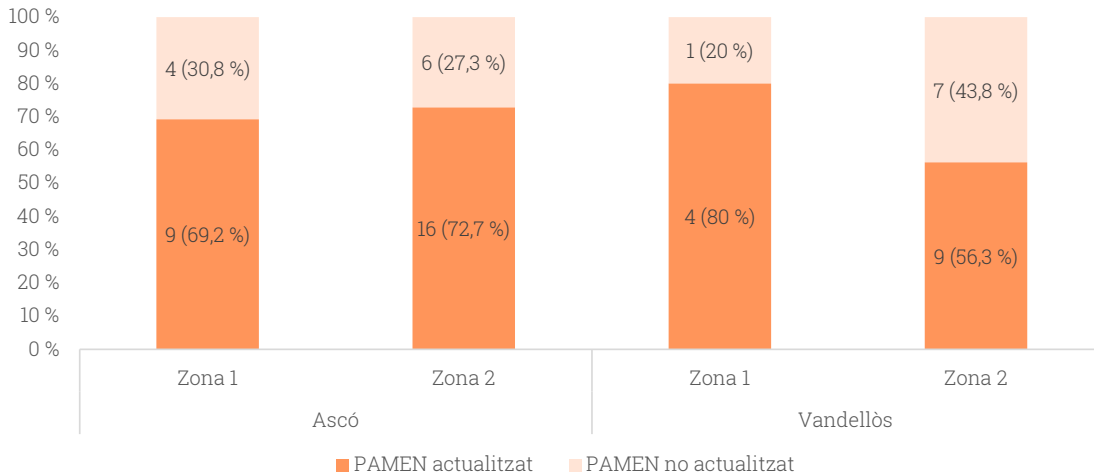
Font. Elaboració pròpia.

Per nombre d'habitants, els ajuntaments de 20.000 a 50.000 habitants (tres casos) són els que menys han actualitzat els seus PAMEN, seguits dels ajuntaments amb menys de 5.000 habitants. En canvi, tots els ajuntaments de més de 50.000 habitants tenen els PAMEN actualitzats.

Pel que fa a la relació entre la proximitat als reactors nuclears i el fet de disposar o no d'un PAMEN actualitzat, cal dir que, excepte els municipis de la zona 2 de la central de Vandellòs, a la resta de casos més del 70 % dels municipis de la zona 1 i de la zona 2 tenen el PAMEN actualitzat. En el cas de la zona 2 del reactor de Vandellòs, aquest percentatge es redueix al 56 % (gràfic 5).

Gràfic 5. Nombre i percentatge de municipis que tenen el PAMEN actualitzat segons les zones de planificació

Font. Elaboració pròpia.

4.3. Funcions bàsiques que incorporen els PAMEN

D'acord amb el PENTA, els PAMEN han d'incloure unes funcions bàsiques que varien en funció de la zona de proximitat al reactor nuclear. Així, mentre que els municipis de la zona 1 han d'incorporar funcions com la distribució de substàncies per a la profilaxi radiològica o, si escau, el suport en l'evacuació de la població, en el cas dels municipis de la zona 2 la incorporació d'aquestes funcions no és obligatòria.

Pel que fa a la zona 1 d'afectació, tots els municipis incorporen les funcions bàsiques establertes.

Taula 5. Nombre i percentatge de municipis de la zona 1 que tenen incorporades les funcions bàsiques als PAMEN

	Ascó zona 1 (N=13)	Municipis (%)	Vandellòs zona 1 (N=5)	Municipis (%)
Alertar, informar i donar avisos a la població	13	100,0	5	100,0
Facilitar la distribució de substàncies per a la profilaxi radiològica	13	100,0	5	100,0
Facilitar el confinament i l'abastiment a la població confinada	13	100,0	5	100,0
Facilitar l'evacuació de la població, en cas necessari	13	100,0	5	100,0
Transmetre, rebre i registrar les comunicacions durant l'emergència	13	100,0	5	100,0

Font. Elaboració pròpia.

Pel que fa a la zona 2, cal destacar que, encara que no sigui obligatori preveure en els PAMEN la distribució de substàncies per a la profilaxi radiològica o el suport en l'evacuació de la població, molts dels municipis d'aquesta zona ho incorporen en els seus PAMEN.

Pel que fa a la resta de funcions, la majoria estan incorporades als PAMEN, si bé els percentatges es redueixen quan es tracta de funcions de caire logístic o organitzatives (com el fet de facilitar el confinament i l'abastiment de la població confinada), en comparació amb les funcions més comunicatives, com ara alertar, informar i donar avisos a la població o transmetre, rebre i registrar les comunicacions durant l'emergència.

Taula 6. Nombre i percentatge de municipis de la zona 2 que tenen incorporades les funcions bàsiques als PAMEN

	Ascó zona 2 (N=22)	Municipis (%)	Vandellòs zona 2 (N=16)	Municipis (%)
Alertar, informar i donar avisos a la població	21	95,5	14	87,5
Facilitar la distribució de substàncies per a la profilaxi radiològica	12	54,5	9	56,3
Facilitar el confinament i l'abastiment a la població confinada	16	72,7	9	56,3
Facilitar l'evacuació de la població, en cas necessari	16	72,7	9	56,3
Transmetre, rebre i registrar les comunicacions durant l'emergència	19	86,4	11	68,8

Font. Elaboració pròpia.

En relació amb els municipis que són seu d'estacions de classificació i documentació, tots recullen les funcions bàsiques que tenen assignades.

Finalment, tots els municipis amb funcions d'àrea bàsica de recepció social que tenen PAMEN –recordem que Tortosa no el té aprovat– recullen totes les funcions que tenen assignades.

4.4. Formació del personal de les administracions en matèria d'emergència nuclear

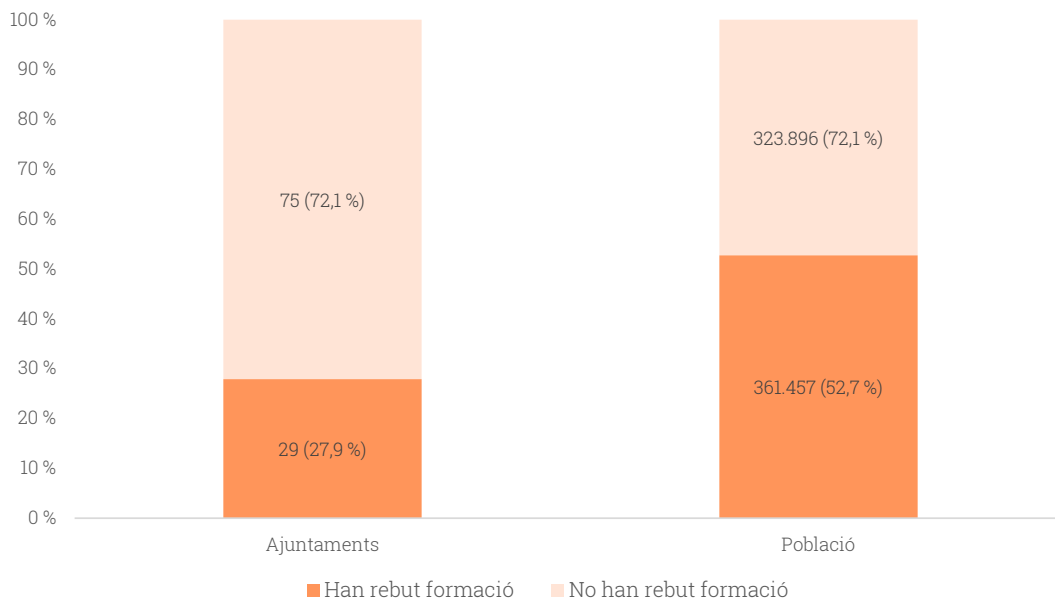
El 72,1 % del personal de les administracions pròximes a les centrals no han rebut formació en matèria d'emergència nuclear

En el qüestionari també es preguntava si el personal dels ajuntaments havia rebut formació sobre com actuar davant d'una situació d'emergència nuclear. D'acord amb les respostes rebudes, només un 28 % del personal ha rebut formació en aquesta matèria, fet que posa de manifest la necessitat de reforçar aquest àmbit en el conjunt d'administracions afectades, ja que són les que poden donar la primera resposta a la ciutadania (gràfic 6).

Aquest fet s'agreuja si es té present l'existència d'una població estacional que potser fins i tot desconeix l'existència dels dos reactors i que, per tant, és menys conscient de les actuacions que cal seguir en cas d'emergència nuclear.

Gràfic 6. Nombre i percentatge d'ajuntaments el personal dels quals ha rebut formació en matèria d'emergència nuclear, i població afectada

Font. Elaboració pròpia.

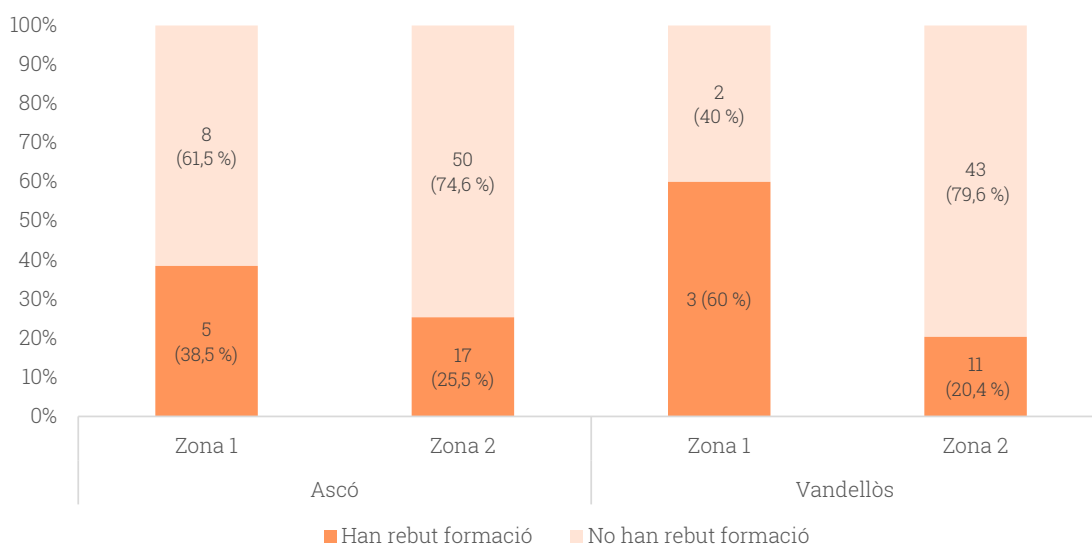
Per tipus d'administració, els ajuntaments dels municipis amb menys habitants són els que presenten resultats més baixos quant a la formació rebuda en matèria d'emergència nuclear, si bé també hi ha un municipi de més de 50.000 habitants que afirma no haver rebut formació en aquesta matèria.

Un 55,6 % dels ajuntaments de la zona 1 dels reactors d'Ascó o de Vandellòs no han rebut formació en matèria d'emergència nuclear

Segons la proximitat amb el reactor, la majoria de municipis de la zona 1 no han rebut formació en matèria d'emergència nuclear, en concret un 55,6 % dels ajuntaments, fet que s'agreuja en el cas de les administracions que s'ubiquen a la zona 2 dels reactors nuclears (gràfic 7).

Gràfic 7. Nombre i percentatge d'ajuntaments que han rebut formació en matèria d'emergència nuclear en funció de les zones de planificació

Font. Elaboració pròpia.

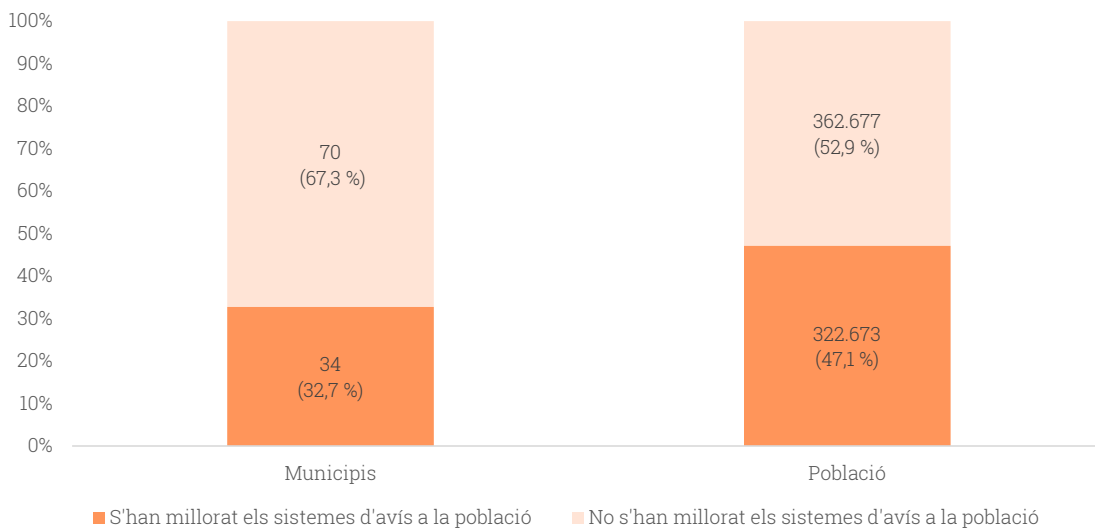
4.5. Sistemes d'alerta a la població

Un 33 % dels ajuntaments afirmen haver millorat els sistemes d'avís a la població

L'actuació d'ofici oberta pel Síndic de Greuges el 2019 sobre les mancances i deficiències davant d'una situació d'emergència nuclear posava en relleu problemes relacionats amb els sistemes d'avís a la població i la cobertura de telefonia mòbil. Segons les respostes de les administracions al qüestionari, un 33 % han millorat els sistemes d'avís a la població (gràfic 8).

Gràfic 8. Nombre i percentatge de municipis que han millorat els sistemes d'avís a la població, i població afectada

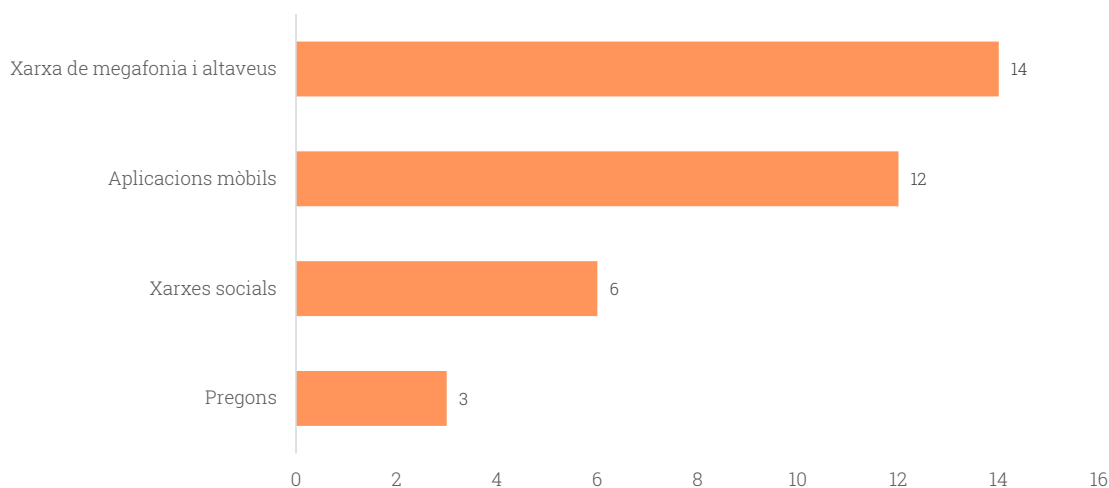

Font. Elaboració pròpia.

En concret, les administracions informen que han millorat les xarxes de megafonia i els altaveus del municipi, que en dotze casos han implementat aplicacions mòbils per garantir la difusió de la informació, com eBando o eAgora, o bé que utilitzen els pregons per notificar la situació a la ciutadania (gràfic 9).

Gràfic 9. Millores que s'han implementat en els sistemes d'avís a la població

Font. Elaboració pròpia.

Tot i això, només en un cas es fa una menció específica a l'atenció a col·lectius vulnerables, que, en cas d'emergència, poden trobar-se en una situació agreujada especialment per la seva vulnerabilitat.

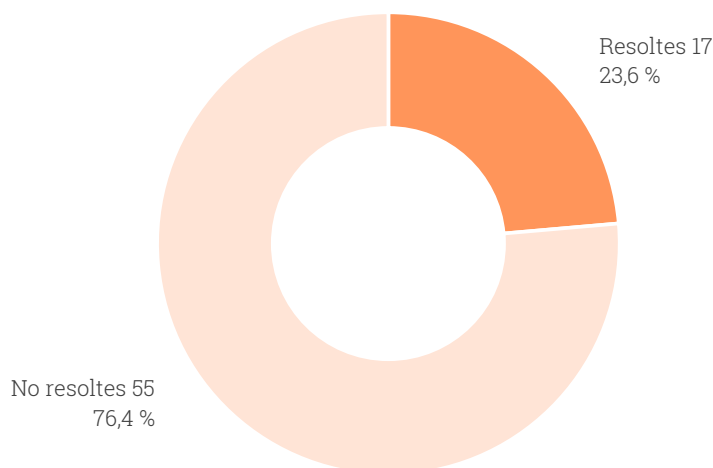
Un 53 % dels municipis afirmen no haver resolt les mancances detectades en matèria de telecomunicacions i telefonia mòbil

De fet, l'actuació d'ofici de 2019 ja feia esment a les dificultats concretes en matèria de telecomunicacions i telefonia mòbil. Per aquest motiu, s'ha consultat a les administracions si s'havien resolt aquestes mancances. Segons les respostes rebudes, dels 104 municipis que conformen la base d'aquest informe, una tercera part (32) no tenien cap problema destacable de cobertura en les telecomunicacions.

Des del darrer informe del Síndic de Greuges l'any 2019, dels 72 municipis que tenien problemes en matèria de telecomunicacions, la majoria (55) continuen sense haver-los resolt. Només una quarta part dels municipis ja han resolt les mancances detectades el 2019. És rellevant que 55 municipis no disposin de les condicions òptimes en matèria de telecomunicacions i telefonia mòbil per fer front a una possible emergència nuclear (gràfic 10).

Gràfic 10. Municipis que han resolt les mancances en matèria de telecomunicacions detectades el 2019

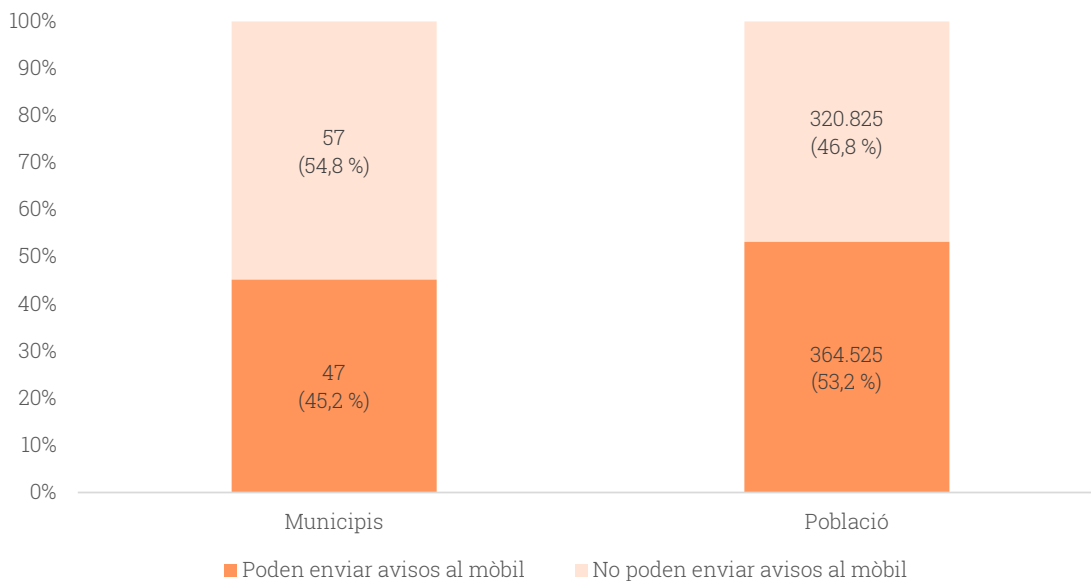
Font. Elaboració pròpia.

Un 54,8 % dels ajuntaments no poden enviar avisos al mòbil de les persones que es troben en la seva àrea geogràfica

Finalment, al qüestionari es preguntava quins ajuntaments podien enviar avisos als mòbils davant d'una situació d'emergència nuclear. Segons les respostes obtingudes, el 54 % dels ajuntaments no poden fer-ho (gràfic 11).

Gràfic 11. Nombre i percentatge de municipis que poden enviar avisos al mòbil, i població afectada

Font. Elaboració pròpia.

5. Anàlisi del compliment de les recomanacions de l'informe elaborat l'any 2019

Administratives

En la informació que ens ha traslladat la Direcció General de Protecció Civil del Departament d'Interior i Seguretat Pública, es posa de manifest que Protecció Civil no participa en els processos de planificació, preparació de la població i coordinació amb els municipis pel que fa al risc nuclear. La seva intervenció es limita a coordinar el Grup de Suport Logístic del PENTA, d'acord amb el que ha establert l'Administració general de l'Estat al mateix Pla.

De la resposta del Departament d'Interior i Seguretat Pública es desprèn que, en tractar-se d'una competència estatal, no es dona cap suport als municipis en aquesta matèria. Fins i tot desconeix si, en cas d'emergència, s'activarien les alarmes als telèfons mòbils.

Aquesta posició resulta sorprenent, ja que, independentment de qui tingui les competències, una administració que es reivindica integral i que a més té competències en protecció civil no hauria de quedar al marge dels protocols d'emergència en cas d'accident nuclear.

Planificació

Sis anys després de la publicació de l'informe del Síndic de Greuges del 2019, no consta que el PENTA s'hagi actualitzat per adaptar-lo a les noves directives europees i incorporar-hi aspectes apresos de l'accident de Fukushima, tal com s'havia recomanat.

Es té constància que, el juny de 2024, el Govern de la Generalitat va reclamar la seva participació directa en la planificació i gestió del PENTA, i que la directora dels Serveis Territorials d'Interior a Tarragona va comparèixer en la sessió de la ponència de les relacions amb el Consell de Seguretat Nuclear al Congrés dels Diputats. A més, la Generalitat va proposar que es creés un òrgan específic per dirigir la planificació i la implantació del PENTA i que el Centre de Coordinació Operativa (CECOP) se situés a l'edifici del CAT112.

D'altra banda, la manca d'actualització del PENTA comporta que no s'hagi millorat de forma substancial el sistema d'avisos a la població, ja que una dada significativa és que només un 33 % dels municipis hi ha fet millores.

Tampoc consta un impuls econòmic i tècnic als municipis per a l'elaboració i actualització dels PAMEN, més enllà de les ordres de subvencions estatals destinades a entitats locals adscrites als plans d'emergència nuclear.

Subvencions

En matèria de subvencions, tampoc s'han atès les recomanacions efectuades pel Síndic de Greuges en l'informe de l'any 2019, en el sentit d'ampliar les subvencions estatals als municipis que es troben a una distància d'entre 10 i 30 quilòmetres de les centrals. L'Ordre INT/953/2024, de 10 de setembre, del Ministeri de l'Interior, per la qual s'aproven les bases reguladores per a la concessió de subvencions a entitats locals adscrites als plans d'emergència nuclear, segueix tenint com a destinatàries les entitats locals incloses en la relació de municipis de la zona 1 i les dels municipis que acullen estacions de classificació i descontaminació o que són àrees bàsiques de recepció social. És a dir, que no s'han ampliat als municipis de la zona 2.

Tampoc s'han inclòs com a beneficiàries de les subvencions entitats locals com ara consells comarcals, diputacions o mancomunitats de municipis.

Infraestructures

Les recomanacions en aquest àmbit segueixen també pendents de compliment, ja que, tal com va deixar en evidència l'apagada elèctrica del 28 d'abril de 2025, cal millorar les xarxes de telecomunicacions. En aquella data, els repetidors d'algun dels municipis de la zona de la central d'Ascó van deixar de funcionar, i fins i tot les comunicacions entre organismes públics i autoritats van quedar inhabilitades per la manca d'autonomia d'alguns repetidors davant la caiguda de la xarxa elèctrica.

Cal que les empreses operadores garanteixin el funcionament tant de les infraestructures com de les seves xarxes, amb autonomia dels repetidors, si es vol garantir que la població pugui tenir la certesa que els mòbils són receptors segurs d'avisos i alarmes.

També cal millorar la infraestructura ferroviària (línies R15 i R16), considerada una via essencial d'evacuació en cas d'emergència, així com la conservació de carreteres, pistes i camins designats com a vies d'evacuació dels municipis en els PAMEN.

Les mancances en aquest àmbit són ben visibles i encara segueixen sense millores rellevants.

Comunicació i formació

Les recomanacions en matèria de comunicació i formació continuen plenament vigents, ja que sembla que la informació que rebria la població en cas d'una emergència nuclear és inexistent.

Tot i que a la pàgina web del Departament d'Interior i Seguretat Pública es donen alguns consells per seguir en cas d'un núvol radioactiu procedent d'un accident en una central nuclear, el mateix Departament ha informat que desconeix si sonarien les alarmes en cas d'emergència nuclear.

Tanmateix, l'any 2023 el Ministeri de l'Interior, a través del Centre Nacional de Seguiment i Coordinació d'Emergències (CENEM) de la Direcció General de Protecció Civil i Emergències, va posar en marxa el sistema d'alertes ES-Alert. Aquest sistema permet enviar missatges d'alerta generalitzats i immediats als telèfons mòbils situats a l'àrea afectada per una emergència o catàstrofe, i està disponible a tot el territori espanyol amb cobertura de telefonia mòbil 2G (GSM), 3G (UMTS), 4G (LTE) i 5G. Va entrar en vigor a tota Espanya per a la gestió de tots els centres d'emergències de les comunitats autònomes.

Segons la informació publicada a la pàgina web del Ministeri de l'Interior, totes les administracions públiques –estatals, autonòmiques i locals– han de comunicar qualsevol situació d'amenaça de perill imminent per a les persones i els béns al CENEM, perquè aquest organisme pugui generar una alerta generalitzada i immediata a la zona de risc i garantir la protecció de la població davant fenòmens com inundacions, incendis, accidents químics, etc. De fet, l'any passat es va activar l'ES-Alert durant un simulacre d'emergència a la zona de la central nuclear de Trillo (Guadalajara).

El sistema ES-Alert és complementari als altres sistemes d'alerta de protecció civil ja existents, com les sirenes de risc químic, les xarxes socials oficials i els mitjans de comunicació.

En qualsevol cas, tal com ja s'ha posat de manifest en el punt anterior dedicat a infraestructures, cal recordar la importància de garantir l'autonomia de funcionament de les antenes de telefonia mòbil. Sense aquesta garantia, el risc que la població no rebi els missatges d'alerta en cas de caiguda generalitzada de la xarxa elèctrica és real.

6. Consideracions finals

6.1. Conclusions

Malgrat la proximitat de les dates previstes de tancament de les centrals nuclears a Catalunya, i amb més motiu si el Govern manté sobre la taula la possibilitat d'allargar-ne la vida útil durant uns quants anys més, cal que els plans d'actuació municipal en emergència nuclear (PAMEN) estiguin aprovats, actualitzats i amb possibilitats reals d'activar-se amb èxit.

Cal recordar que, en l'escenari vigent actualment, el tancament de la central d'Ascó I no està previst fins d'aquí a cinc anys, i que la central de Vandellòs II continuarà en funcionament fins al 2035. Per tant, cal continuar treballant en la possibilitat que es pugui produir una emergència nuclear, encara que sigui un escenari no desitjable.

Actualment, disposem de les dades següents:

1. El 56 % dels municipis que haurien de tenir un PAMEN aprovat no el tenen, i entre els municipis que sí que el tenen aprovat, un 33 % no el tenen actualitzat.
2. Només un 28 % dels municipis han rebut formació de com actuar en una situació d'emergència nuclear. I més de la meitat dels municipis situats a un radi inferior a 10 quilòmetres de les centrals nuclears d'Ascó o Vandellòs tampoc han rebut formació.
3. El 55 % dels ajuntaments no disposen de sistemes per enviar avisos als telèfons mòbils davant d'una emergència nuclear. Això implica que el 47 % de la població inclosa a les zones 1 i 2 delimitades pel PENTA –unes 321.000 persones– no podria rebre avisos dels seus ajuntaments en una situació d'emergència nuclear.
4. No hi ha constància que s'hagin fet simulacres amb la població, tot i que són de gran utilitat per posar a prova els plans d'emergència i la coordinació entre els diversos organismes i per sensibilitzar i educar la població.
5. L'apagada elèctrica del 28 d'abril del 2025 va evidenciar la fragilitat de les xarxes de telecomunicacions, principalment a causa de la manca d'autonomia de molts repetidors.
6. No hi ha constància que els darrers anys s'hagi produït una millora substancial de les vies de comunicació ferroviàries ni viàries que, d'acord amb els PAMEN aprovats, estan definides com a vies d'evacuació.
7. Cal prestar atenció a la situació dels municipis rurals que es troben dins del radi que determina el PENTA. Per a aquests municipis, complir la normativa que estableixen el PLABEN i el PENTA suposa una càrrega més elevada que per a altres, a causa de la menor disponibilitat de recursos humans, materials i pressupostaris. A això s'hi afegeix que les infraestructures de comunicació també es poden veure

condicionades negativament per les característiques pròpies dels municipis rurals. Aquesta realitat és molt més prevalent en els municipis al voltant de la central d'Ascó que en els de Vandellòs.

8. La participació de la Generalitat, i en particular dels organismes responsables de seguretat i protecció civil en matèria de seguretat nuclear, no està ben definida. Ni tan sols disposen de la informació necessària per desenvolupar les tasques que els corresponen d'acord amb l'article 132 de l'Estatut d'autonomia, amb independència de quin organisme tingui les competències en seguretat nuclear.

6.2. Recomanacions

1. Redactar i aprovar els PAMEN dels municipis que encara no el tenen i, els que el tenen, mantenir-lo actualitzat.
2. Incorporar en els PAMEN protocols d'actuació adreçats a població vulnerable.
3. Publicar els PAMEN de cada municipi als portals de transparència o llocs web dels ajuntaments, d'acord amb la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que estableix que les administracions tenen l'obligació de fer públics els plans i programes que hagin elaborat i aprovat.
4. Facilitar, des de la Generalitat de Catalunya, suport tècnic, econòmic i material als municipis afectats per les centrals en les matèries que siguin de la seva competència.
5. Facilitar, des de la Diputació de Tarragona, suport tècnic i material als ajuntaments per elaborar i actualitzar els PAMEN, així com per resoldre els dubtes que puguin sorgir durant aquest procés.
6. Fomentar línies d'ajut per part de les diferents administracions, que són bàsiques per als municipis rurals, per elaborar o, si escau, millorar els plans locals d'emergència i protecció civil.
7. Estudiar, les administracions competents, la possibilitat d'assumir els costos d'un tècnic de protecció civil especialitzat en temes de protecció nuclear per a cada territori.
8. Promoure, des de la Generalitat de Catalunya, els acords i convenis que siguin necessaris amb l'Administració de l'Estat per regular la seva participació en l'execució de mesures en matèria de seguretat nuclear, d'acord amb l'article 132 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, com per exemple la possible creació d'un òrgan específic per dirigir la planificació i la implantació del PENTA, tal com reclama el Govern de la Generalitat.

9. Actualitzar el PENTA per:

- ▶ Adaptar-lo a les noves directives europees (EURATOM) posteriors a l'accident de Fukushima.
- ▶ Incorporar sistemes d'avís a la població que siguin més àgils que els que estan previstos actualment, mitjançant l'ús de les telecomunicacions (SMS, internet, aplicacions mòbils, WhatsApp, etc.).

10. Valorar la idoneïtat de repensar i redefinir les actuals zones 1 i 2 per millorar la planificació davant d'emergències nuclears i garantir una dotació i un suport econòmic i tècnic als municipis afectats.

11. Proposar formalment al Consell de Seguretat Nuclear la creació d'un òrgan específic per dirigir la planificació i la implantació del PENTA.

12. Millorar les xarxes de telecomunicacions, especialment als nuclis de població on encara hi ha mancances de cobertura de telefonia mòbil.

13. Garantir l'autonomia dels repetidors de telefonia per assegurar-ne el funcionament en cas d'apagada elèctrica.

14. Instar el Departament d'Interior i Seguretat Pública a coordinar-se amb l'Administració de l'Estat i amb els municipis de les zones afectades, per garantir que sonin les alarmes als mòbils en cas d'emergència nuclear.

15. Establir un sistema telemàtic de notificació als municipis de l'activació del PENTA.

16. Dur a terme, amb caràcter periòdic, simulacres i activitats de formació i entrenament en matèria d'emergències nuclears adreçats als responsables municipals, al CECOP, als voluntaris i a la població en general.

17. Publicar i difondre cartells, díptics informatius o dossiers amb preguntes freqüents destinats a centres educatius, equipaments, empreses i a la població en general, d'acord amb el que estableixin els PAMEN.

18. Garantir el manteniment periòdic dels sistemes de megafonia municipals.

19. Millorar la infraestructura ferroviària (línies R15 i R16) com a via essencial d'evacuació en cas d'emergència, així com l'estat i la conservació de carreteres, pistes i camins designats com a vies d'evacuació en els PAMEN, per part de les administracions competents.

20. Impulsar, abans de finalitzar la legislatura actual (2024-2028), el desdoblament de tots els trams de la C-12, o, com a mínim, que se'n faci la licitació, atès que és una via principal d'evacuació.

21. Elaborar un calendari per a cada municipi amb les actuacions previstes en relació amb el desdoblament de la C-12.
22. Difondre les bones pràctiques en matèria d'emergències nuclears entre els municipis afectats, com ara protocols en centres educatius, aplicacions mòbils, etc.

Annex 1. Municipis afectats de les zones 1 i 2 d'Ascó que disposen d'un PAMEN aprovat

ASCÓ

Zona 1 (radi fins a 10 quilòmetres)	Zona 2 (radi de 10 a 30 quilòmetres)
Ascó	Albagés, l'
Corbera d'Ebre	Alcanó
Fatarella, la	Almatret
Figuera, la	Bellmunt del Priorat
Flix	Cogul, el
Garcia	Capçanes
Molar, el	Falset
Móra d'Ebre	Gandesa
Palma d'Ebre, la	Granadella, la
Riba-roja d'Ebre	Granyena de les Garrigues
Torre de l'Espanyol, la	Juncosa
Vinebre	Llardecans
	Maials
	Margalef
	Perelló, el
	Pobla de Cérvoles, la
	Poboleda
	Pratdip
	Soleràs, el
	Tivissa
	Ulldemolins
	Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant

Annex 2. Municipis afectats de les zones 1 i 2 d'Ascó que no disposen d'un PAMEN aprovat

ASCÓ	
Zona 1 (radi fins a 10 quilòmetres)	Zona 2 (radi de 10 a 30 quilòmetres)
	Aitona
	Alforja
	Arbolí
	Argentera, l'
	Batea
	Bellaguarda
	Benifallet
	Benissanet
	Bisbal de Falset, la
	Bot
	Bovera
	Cabacés
	Caseres
	Colldejou
	Cornudella de Montsant
	Duesaigües
	Ginestar
	Granja d'Escarp, la
	Gratallops
	Guiamets, els
	Horta de Sant Joan
	Lloar, el
	Marçà
	Masroig, el

ASCÓ

Zona 1 (radi fins a 10 quilòmetres)	Zona 2 (radi de 10 a 30 quilòmetres)
	Miravet
	Morera de Montsant, la
	Paüls
	Pinell de Brai, el
	Pobla de Massaluca, la
	Porrera
	Pradell de la Teixeta
	Prat de Comte
	Rasquera
	Sarroca de Lleida
	Seròs
	Tivenys
	Torms, els
	Torrebeßes
	Torre de Fontaubella, la
	Torroja del Priorat
	Vilalba dels Arcs
	Vilanova d'Escornalbou
	Vilella Alta, la
	Vilella Baixa, la
	Xerta

Annex 4. Municipis afectats de les zones 1 i 2 de Vandellòs que no disposen d'un PAMEN aprovat

VANDELLÒS

Zona 1 (radi fins a 10 quilòmetres)	Zona 2 (radi de 10 a 30 quilòmetres)
	Aldea, l'
	Aleixar, l'
	Alforja
	Ampolla, l'
	Arbolí
	Argentera, l'
	Benifallet
	Benissanet
	Camarles
	Cambrils
	Colldejou
	Cornudella de Montsant
	Deltebre
	Duesaigües
	Garcia
	Ginestar
	Gratallops
	Guiamets, els
	Lloar, el
	Marçà
	Maspujols
	Miravet
	Morera de Montsant, la
	Pinell de Brai, el

Annex 5. Enquesta als ajuntaments afectats

Taula 7. Preguntes adreçades als ajuntaments de les zones 1 i 2 dels reactors nuclears

Pregunta	Valors
El vostre municipi disposa d'un pla d'actuació municipal d'emergència nuclear (PAMEN)?	Sí No
En cas afirmatiu, faciliteu-ne l'enllaç	Enllaç
El vostre PAMEN està actualitzat?	Sí No
Quines de les funcions bàsiques següents incorpora el vostre PAMEN?	Alertar, informar i donar avisos a la població Facilitar la distribució de substàncies per a la profilaxi radiològica Facilitar el confinament i l'abastiment a la població confinada Facilitar l'evacuació de la població, en cas necessari Transmetre, rebre i registrar les comunicacions durant l'emergència
S'han resolt les possibles mancances detectades en matèria de telecomunicacions i telefonia mòbil?	Sí No El municipi no té problemes de cobertura de telefonia
S'han millorat els sistemes d'avís a la població?	Sí No
Com s'han millorat?	Pregunta oberta
Es poden enviar avisos al mòbil?	
Heu rebut formació sobre com actuar en una situació d'emergència?	Sí No

Font. Elaboració pròpia.

SÍNDICA

LA DEFENSORA
DE LES PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya

Passeig Lluís Companys, 7

08003 Barcelona

Tel 933 018 075 Fax 933 013 187

sindic@sindic.cat

www.sindic.cat

